

Dokumenttyp Riktlinje	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 7	Antal sidor 3
Dokumentägare Smittskydd Värmland	Fastställare Smittskydd Värmland	Giltig fr.o.m. 2016-12-05	Giltig t.o.m. 2019-12-04

Hygienråd i förskolan

Gäller för: Förskoleverksamheter i Värmland

Infektioner i förskolan sprids främst genom våra händer men även via föremål, som textilhanddukar, handtag och leksaker. Följande råd är till för att förhindra smittspridning i förskolan och är tänkta att ses som ett hjälpmedel för att identifiera eventuella riskområden.

Handhygien

En förutsättning för en god handhygien är händer och underarmar utan klocka och smycken.

Handtvätt med tvål och vatten för personal

- Efter toalettbesök/blöjbyte vid kraftig nedsmutsning, annars enbart handsprit.
- Före varje måltid, dukning och servering.
- Före matlagning.
- Efter utevistelse.
- Efter att man har hjälpt ett barn att snyta sig.
- Efter hantering av smutstvätt.

Handsprit för personal

När ingen synlig smuts förekommer på händerna kan handsprit ersätta tvål och vatten som torkar ut huden. Handsprit är återfettande och en bra hudvårdsprodukt för händerna. Använd handsprit efter orent arbete där händerna kontaminerats men är synligt rena. Exempel:

- Efter toalettbesök/blöjbyte.
- Före mathantering.

Rutiner vid handsprit

- Handsprit används på synligt ren och torr hud.
- Arbeta in rikligt med handsprit i händerna.
- Fördela handspriten på och mellan fingrarna, på handryggar, handflator och runt handleder och arbeta in den ordentligt tills händerna känns torra.

Handtvätt med tvål och vatten för barn

- Efter toalettbesök/blöjbyte.
- Före alla måltider (inklusive mellanmål/fruktstund/fika) och dukning.
- Efter utevistelse.
- Efter att ha snutit sig.

Rutin vid handtvätt

- Tvätta händerna med flytande tvål och rinnande vatten.
- Tvätta noga alla ytor på händerna med tvål så att ett ordenligt skum uppstår.
- Torka händerna torra med en pappershandduk.

Handskar

- Används av personal vid toalettbesök/blöjbyte.
- Används vid kontakt med kräkningar, avföring eller blod.

Blöjbyte

Ha engångshandskar, engångsunderlägg, engångshanddukar och handsprit inom räckhåll.

- Blöjbyte görs på skötbord med avtorkningsbar dyna (som tål desinfektionsmedel) och engångsunderlägg.
- Använd handskar vid blöjbyte om barnet har bajsat.
- Barnet tvättas och torkas med engångstvättlappar.
- Dynan torkas av med alkoholbaserad ytdesinfektion efter blöjbyte.
- Blöjor kastas i hink med lock.
- Personal rengör händerna med handsprit efter blöjbytet.
- Barnen tvättar händerna efter blöjbytet.
- Skötbord inklusive tvättho rengörs med rengöringsmedel dagligen.
- Ytor, handtag och andra områden som man vidrör med händer rengörs dagligen.

Barnens toalettbesök

- Barnen får vid behov hjälp med handtvätt.
- Använd handskar om barnet har bajsat. Förvara handskarna inom räckhåll.
- Pottor rengörs med rengöringsmedel direkt efter användning.
- Toalettborstar byts regelbundet och hålls utom räckhåll för barnen.

Rengöring

Vid spill av kroppsvätskor, t.ex. kräkning, avföring och blod, ska ytdesinfektion användas. Vid övrig rengöring används rengöringsmedel och vatten. Bakterier och virus trivs i fuktig miljö, t.ex. i fuktiga textilhanddukar och mjuka leksaker.

Rengöring av sängkläder och leksaker

- Filtar, madrassöverdrag, örngott och sovkuddar tvättas 1-2 gånger i månaden samt vid behov.
- Leksaker rengörs varannan månad samt vid behov.
- Tvättmaskin eller diskmaskin kan med fördel användas.

Förstärkta hygienrutiner vid infektionsutbrott (som t.ex. magsjuka, streptokockinfektion, svinkoppor)

Utbrott av smitta innebär att fler sjukdomsfall än vanligt har inträffat.

1. Förutom normala rutiner för handtvätt används handsprit för både barn och personal.
2. Plastförkläde av engångstyp används vid diarré och kräkning.
3. Pottor rengörs enligt rutin direkt efter varje användning och ytdesinficeras efter rengöring.
4. Tvätta dagligen barnens örngott och de leksaker barnen brukar suga på.
5. Utevistelse extra viktigt.
6. Vädra lokalerna ofta.
7. Inga barn deltar i dukning och mathantering.
8. Håll strikt på 48-timmarsregeln vid magsjuka hos både personal och barn.
9. Undvik aktiviteter mellan avdelningarna.
10. Vikarier/poolpersonal ska i möjligaste mån undvika att gå mellan avdelningar vid utbrott.
11. Undvik gemensam öppnings- och stängningsavdelning.
12. Vid större utbrott av smittsamma sjukdomar kan städningen behöva utökas.

Övrigt

- Lär barnen att hosta och nysa i armvecket istället för i handen eller ut i luften.
- Låt barnen vistas ute så mycket som möjligt. Förlägg gärna vilan utomhus.
- Lokalen bör vädras regelbundet, 2-3 gånger dagligen i 5-10 minuter.
- Undvik vattenlek i gemensam badbalja eller barnpool.
- Komplettera utflyktskit med handsprit.

Utarbetad av:

Birgitta Sahlström, smittskyddssjuksköterska
Ingemar Hallén, smittskyddsläkare

Källanvisning:

Västra Götalandsregionen, *HYFS – Hygiensjuksköterska i förskolan*, 2009

Socialstyrelsen, *Smitta i förskolan – En kunskapsöversikt*, 2008